

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-2997 din 23.05. 2017

La nr.04/1-2461 din 04 mai 2017

Ministerul Economiei

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.880/1992; nr.793/2000; nr.1100/2000; nr.140/2001; nr.105/2003; Codul muncii; nr.78/2004; nr.284/2004; 57/2006; nr.235/2006; nr.352/2006; nr.422/2006; nr.221/2007; nr.158/2008; nr.186/2008; Cod Contravențional; nr.10/2009; etc.).

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 5 file.*

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4149 din 23.05.2017

**la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.880/1992; nr.793/2000; nr.1100/2000; nr.140/2001;
nr.105/2003; Codul muncii; nr.78/2004; nr.284/2004; 57/2006;
nr.235/2006; nr.352/2006; nr.422/2006; nr.221/2007; nr.158/2008;
nr.186/2008; Cod Contravențional; nr.10/2009; etc.)**

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104-XV din 06 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul, autor nemijlocit Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008, *"Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice."* Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al legii prenotate prevede că *"Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie."*

Proiectul și nota informativă a acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Economiei la data de 07 martie 2017, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să poată prezenta recomandări la proiect.

Totodată, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a autorității, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența decizională a fost, în mare parte, asigurată.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este *"crearea cadrului legislativ necesar pentru realizarea de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - ANSA), Agenția pentru Supravegherea Pieței și Produselor Nealimentare (în continuare - ASPPN) și Inspectoratul de Stat al Muncii (în continuare - ISM) a noilor atribuții date în competența acestora prin Legea nr.230 din 23 septembrie 2016"*.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul public, prin ajustarea întregului cadru normativ ce vizează controlul de stat a activității de întreprinzător, delimitând clar limita competenței funcționale pentru fiecare entitate publică.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Autorul a elaborat o notă informativă amplă, ce reflectă extensiv scopul, condițiile care au impus elaborarea și promovarea prevederilor proiectului (aprobarea Legii nr.230 din 23 septembrie 2016) și finalitățile scontate (*micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri, reducerea poverii asupra agenților economici prin scăderea numărului de controale, și prin asigurarea proporționalității acestora, [...]*).

Totodată, autorul a evidențiat principalele prevederi ale proiectului, justificând necesitatea și inerența acestora:

- i) ANSA va asigura exercitarea atribuțiilor ce vizează controlul de stat în domeniul protecției consumatorului în domeniul alimentar, controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice; va elabora regulile și normele sanitar-veterinare și fitosanitare și sanitare în domeniul circuitului produselor alimentare; va asigura avizarea (aprobarea) și înregistrarea produselor alimentare noi; absorbția Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice de către ANSA, etc;
- ii) revizuirea competenței funcționale a Agenției Turismului, excluzând competențele de control care nu sunt specifice unei autorități responsabile de elaborarea politicilor în domeniu;
- iii) excluderea controlului planificat asupra activității turismului, păstrând doar controlul inopinat, în baza sesizărilor și petițiilor consumatorilor serviciilor turistice;
- iv) modificarea sistemului instituțional în domeniul controlului relațiilor de muncă, securității și sănătății, etc.

Prin urmare, se remarcă întrunirea exigențelor prescrise de prevederile art.20 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

1.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "*e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură*".

Potrivit autorului implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "*textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]".

Conținutul proiectului este expus în mare parte în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

Totodată, amendamentele stabilite la Art.XV operează cu o formulă ambiguă ce poate determina

realizarea aleatorie sau chiar tendențioasă a atribuției de prelungire a termenului controlului. Aspectul dat este analizat minuțios în conținutul compartimentului III pct.4 al prezentului raport de expertiză anticorupție. Prin urmare, se recomandă autorului revizuirea amendamentului prin prisma recomandărilor prescrise, pentru excluderea eventualelor riscuri de corupție aferente procesului reglementat.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Amendamentele stabilite la Art.III al proiectului nu sunt actuale, or în virtutea adoptării de către Parlament a prevederilor Legii nr.34 din 17 martie 2017 (în vigoare din 07 mai 2017), art.1 al Legii nr.1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice a fost supus modificării, iar noțiunea de „*producție alcoolică*” a fost expusă în redacție nouă. Prin urmare, amendamentele propuse de către autor urmează a fi revizuite.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea entităților publice și a agenților publici care activează în cadrul acestora (în special ANSA, ASPPN, ISM), revizuirea competența funcțională a acestora, după cum urmează:

- *ANSA* - controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice, protecției consumatorilor în domeniul alimentar, siguranței ocupaționale și al respectării condițiilor de licențiere conform domeniului aferent;
- *ASPPN* - delimitarea clară a competențelor de supraveghere a pieței doar în partea produselor nealimentare, nu și în partea ce se referă la produsele alimentare, preluarea competențelor de supraveghere și control al conformității tuturor serviciilor, inclusiv a serviciilor turistice; precum și competențe de supraveghere și control în domeniul siguranței ocupaționale;
- *ISM* - în competența acestora rămân doar competențele de control a respectării prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, cele privind siguranța ocupațională (siguranța și sănătatea muncii) fiind redistribuite ANSA, ASPPN și Inspectoratului pentru supraveghere tehnică.

Analiza prevederilor proiectului denotă multiple carențe ce pot determina exercitarea unor atribuții discreționare de către agenții publici și riscuri de corupție aferente proceselor reglementate. Deficiențele în cauză vizează preponderent atribuțiile autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale și nemijlocit a inspectorilor de muncă, proceduri administrative neclare de aprobare (avizarea) produselor alimentare noi și de prelungire a termenului controlului, etc. Aspectele date au fost analizate minuțios în conținutul compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

În cele din urmă, se remarcă faptul că proiectul necesită o sincronizare cu procesul de reformă a administrației publice centrale demarată de către Executiv întru excluderea riscului de promovare concomitentă a unor soluții legislative contrare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1.	<p>Art.IV, XV</p> <p>Art.IV. - Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 4, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p><u>m) exercită alte atribuții prevăzute de lege.</u></p> <p>Art.XV. - Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>5. Legea se completează cu Capitolul V¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>[...] Articolul 23². Atribuțiile autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale</p> <p>[...] <u>m) exercită alte atribuții prevăzute de lege.</u></p> <p>[...] Articolul 23⁶. Inspectorii de muncă</p> <p>[...] (2) Inspectorii de muncă din cadrul organelor competente au următoarele atribuții:</p> <p>[...] <u>e) exercită alte atribuții prevăzute de lege.</u></p> <p>Obiecții:</p> <p>Sintagma: „prevăzute de lege” conferă per ansamblu normelor precitate un caracter de trimitere, or acestea de o manieră imprecisă, neclară și interpretabilă, fac referire la alte prevederi/legislație care stabilesc anumite atribuții ale agenților publici vizați.</p> <p>Drept consecință, acestea creează incertitudine cu referire la reglementarea aplicabilă raporturilor juridice în speță. Normele în cauză sunt generale, nu fac referință la vreun act normative concret, iar ulterior la etapa de implementare, stabilirea normelor juridice relevante aplicabile va fi dificilă, fapt ce va crea premise de coruptibilitate.</p> <p>În context se remarcă faptul că prevederile citate supra sunt norme speciale ce vizează în mod exclusiv spectrul de atribuții realizate de agentul public în virtutea exercitării funcției sale. Astfel, acestea urmează să stabilească în mod exhaustiv și expres toate categoriile de atribuții exercitate de către agentul public vizat.</p> <p>Per contrario, păstrarea unor astfel de norme creează precondiții pentru interpretarea extensivă eronată a cadrului normativ de către agenții publici și pretinderea, acceptarea sau primirea, de către aceștia de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Reglementarea exhaustivă a atribuțiilor funcționale.</p> <table border="1" data-bbox="240 1732 1421 1941"> <tr> <td data-bbox="240 1732 797 1941"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive </td> <td data-bbox="797 1732 1421 1941"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de corupere pasivă </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de corupere pasivă
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de corupere pasivă 		
2.	Art.V		

	<p>Art.V. - Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>[...] 3. Articolul 27, la alineatul (3) se completează cu litera i¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„i¹⁾ elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul protecției consumatorilor, <u>aprobă</u> raportul anual privind activitatea de protecție a consumatorilor și <u>asigură publicarea</u> acestuia pe pagina sa web oficială;”</p> <p>Obiecții: Prevederile citate supra nu reglementează termenul de publicare a raportului anual de activitate, fapt care poate determina interpretarea tendențioasă a prevederilor normative și prelungirea/tergiversarea intenționată/nejustificată a termenului de realizare a acțiunii în cauză. Circumstanța în speță poate determina insuficiența transparenței funcționării entității publice și păstrarea unei „obscurități” asupra informațiilor care vizează sau pot interesa în mod legitim anumite categorii de persoane sau publicul general. Totodată, aspectul dat, determină, în comun cu alte elemente, un nivel scăzut de încredere al publicului față de entitate per general și activitatea acesteia.</p> <p>Astfel, există riscul că subiectul interesat să afle informațiile, va trata entitatea publică cu neîncredere și suspiciune pentru că ar „ascunde ceva”, considerînd că agenții din cadrul entității publice ar putea utiliza informațiile la care au acces în scopuri private, contrar interesului public.</p> <p>Recomandarea: Reglementarea termenului de publicare a raportului și sincronizarea acestuia cu data aprobării acestuia.</p> <table border="1" data-bbox="267 986 1435 1213"> <tr> <td data-bbox="267 986 812 1213"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice </td> <td data-bbox="812 986 1435 1213"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale 		
3.	<p>Art.V</p> <p>Art.V. - Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>[...] 5. Articolul 11:</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>partea dispozitivă va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) <u>Aprobarea (avizarea) produselor alimentare noi, a ambalajului acestora, precum și a materialelor care intră în contact cu produsele alimentare aflate în utilizare la toate etapele lanțului alimentar se efectuează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. [...];”</u></p> <p>Obiecții: Analizînd norma propusă de către autor remarcăm lipsa unor referințe vis-a-vis de procedura administrativă de aprobare (avizare) la care se face referință. Circumstanța în speță atribuie caracter neclar normei per ansamblu, instituind premise agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public și pretinderea, acceptarea sau primirea, de către aceștia de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia. De asemenea lipsa unor exigențe poate tenta beneficiarul de a recurge la metode corupte pentru a determina realizarea procedurii în cauză într-un anumit fel, sau</p>		

	<p>cu omiterea a careva etape.</p> <p>Totodată, lipsa unor referințe vis-a-vis de procedura administrativă de aprobare (avizare) poate crea dificultăți la etapa examinării acțiunilor agentului public. Circumstanța în speță atribuie într-o oarecare măsură caracter legal eventualelor abuzuri și depășiride atribuții săvârșite de agentul public or lipsa unor exigențe prescrise determină imposibilitatea incriminării ilegalităților.</p> <p>Recomandarea: Reglementarea procedurii date, sau stabilirea unor referințe generale privind aprobarea unor exigențe prin act normativ al Guvernului (similar prevederilor alin.(4) al normei analizate).</p> <table border="1" data-bbox="269 517 1437 766"> <tr> <td data-bbox="269 517 817 766"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative </td> <td data-bbox="817 517 1437 766"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: corupere pasivă corupere activă • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: corupere pasivă corupere activă • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: corupere pasivă corupere activă • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu 		
<p>4.</p>	<p>Art.XV</p> <p>Art.XV. - Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>5. Legea se completează cu Capitolul V¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>[...] Articolul 23⁴. Condițiile de efectuare a controlului aplicării legislației de securitate și sănătate în muncă</p> <p>[...] (4) Durata controlului nu trebuie să depășească 3 zile lucrătoare. <u>La necesitate</u>, șeful subdiviziunii de inspectare a siguranței ocupaționale sau adjunctii săi <u>pot prelungi</u> durata acestuia.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Prevederile evidențiate supra operează cu o formulare ambiguă „la necesitate”, care atribuie caracter incert normei și admite interpretări abuzive. Totodată, proiectul nu plafonează numărul maxim de decizii de prelungire admisibile. Circumstanța în cauză poate determina realizarea aleatorie sau chiar tendențioasă a atribuției în cauză de către agentul public responsabil și pretinderea, acceptarea sau primirea, de către aceștia de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.</p> <p>De asemenea, utilizarea formulei date accentuează tentația căreia este supusă persoana supusă controlului de a recurge la metode corupte pentru a determina agentul public responsabil de a nu admite prelungirea controlului.</p> <p>Totodată, carențele evidențiate supra pot determina dificultăți la etapa examinării acțiunilor agentului public, or redacția propusă a normei atribuie, într-o oarecare măsură, caracter legal eventualelor abuzuri și depășiri de atribuții săvârșite de agentul public or lipsa unor exigențe clar prescrise determină imposibilitatea incriminării ilegalităților.</p> <p>Recomandarea: Reglementarea temeiurilor de dispundere a prelungirii controlului și plafonarea numărului maxim de decizii de prelungire ce pot fi dispuse.</p>		

	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: corupere activă corupere pasivă • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor neglijență în serviciu
5.	<p>Art.XV</p> <p>Art.XV. - Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>5. Legea se completează cu Capitolul V¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>[...] Articolul 23⁵. Procedura de efectuare a controlului aplicării legislației privind securitate și sănătate în muncă</p> <p>[...] (4) Dacă stabilește un termen pentru conformarea cu prevederile legale, inspectorul de muncă cere angajatorului sau după caz persoanei care acționează în numele acestuia la expirarea termenului indicat, să informeze și să prezinte acesteia confirmările de rigoare privind executarea prescripției consemnate în procesul-verbal de control.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Se remarcă lipsa unor prevederi ce vizează un mecanism de control asupra modului de îndeplinire a prescripțiilor de către subiecții vizați, fapt care poate determina neîndeplinirea acestora de către subiecții vizați și ineficiența prescripției înaintate. Circumstanța în cauză poate determina încurajarea agentului public de a „opta” în mod discreționar pentru procedura în cauză însoțită de și pretinderea, acceptarea sau primirea, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora.</p> <p>În mod analogic, circumstanța dată poate tenta persoana supusă controlului de a recurge la metode corupte de a determina agentul public de a opta pentru procedura în cauză.</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Reglementarea unei proceduri de control asupra modului de îndeplinire a prescripțiilor de către subiecții vizați.</p>	
	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: corupere activă corupere pasivă • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor neglijență în serviciu
6.	<p>Art.XV</p> <p>Art.XV. - Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>5. Legea se completează cu Capitolul V¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>[...] Articolul 23⁸. Obligațiile și răspunderea inspectorului de muncă</p> <p>(1) Inspectorul de muncă este obligat:</p> <p>[...] d) să fie obiectiv și imparțial, să nu se manifeste în calitate de mediator sau arbitru în</p>	

soluționarea conflictelor de muncă;

e) să nu aibă nici un fel de interes, direct sau indirect, legat de angajatorii care se află sub incidența controlului său.

Obiecții:

Prevederile citate supra nu fac referință la aspecte ce vizează integritatea agenților publici vizați. Lipsa unor referințe exprese în conținutul normei propuse la aspecte ce vizează integritatea agenților publici ce realizează controlul, poate determina concurența normelor de drept, interpretarea eronată a cadrului normativ.

Astfel, aspectul dat, poate determina aplicarea selectivă a politicilor anticorupție naționale și sectoriale de către agenții publici, ce vizează în special respectarea:

- exigențelor stabilite de prevederile art.6 alin.(2) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale;
- regimului de incompatibilități, restricții în ierarhie și limitări ale publicității;
- regimului declarării averilor și intereselor personale;
- regimului conflictului de interese;
- regimului cadourilor;
- regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea în sectorul privat a agenților publici;
- obligațiilor de denunțare și tratare a influențelor necorespunzătoare;
- obligațiilor de denunțarea manifestărilor de corupție și protecția avertizorilor de integritate;
- obligațiilor de neadmiterea manifestărilor de corupție;
- eticii și deontologiei profesionale.

Recomandarea:

Completarea normei cu prevederi ce vizează în special respectarea:

- exigențelor stabilite de prevederile art.6 alin.(2) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale (amendamente similare au fost operate prin Legea nr.102 din 21 iulie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, fiind stabilită obligația în cauză pentru majoritatea categoriilor de agenți publici);
- regimului de incompatibilități, restricții în ierarhie și limitări ale publicității și restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului;
- regimului declarării averilor și intereselor personale, conflictului de interese și cadourilor;
- obligațiilor de denunțare și tratare a influențelor necorespunzătoare;
- obligațiilor de neadmitere și denunțare a manifestărilor de corupție și protecția avertizorilor de integritate;
- eticii și deontologiei profesionale.

	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> corupere activă corupere pasivă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare nerespectare a regimului cadourilor încălcarea a limitărilor de publicitate în funcția publică încălcarea a incompatibilităților în funcția publică încălcarea a restricțiilor în ierarhie în funcția publică
--	--	---

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost inițiat, în mare parte, cu respectarea rigorilor de transparență decizională stabilite de cadrul normativ pertinent, iar nota informativă conține argumente suficiente pentru justificarea amendamentelor propuse.

Analiza prevederilor proiectului denotă multiple carențe ce pot determina exercitarea unor atribuții discreționare de către agenții publici și riscuri de corupție aferente proceselor reglementate. Deficiențele în cauză vizează preponderent atribuțiile autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale și nemijlocit a inspectorilor de muncă, proceduri administrative neclare de aprobare (avizarea) produselor alimentare noi și de prelungire a termenului controlului, etc. Totodată, proiectul necesită o sincronizare cu procesul de reformă a administrației publice centrale demarată de către Executiv întru excluderea riscului de promovare concomitentă a unor soluții legislative contrare.

Prin urmare, se recomandă autorului revizuirea amendamentelor propuse prin prisma recomandărilor expuse în prezentul raport de expertiză

23 mai 2017

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina Chistol, inspector superior